Αδριανούπολις Αρχείον 3
Αδριανούπολις 1,2,3
Καλλιτσάκης 2.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ 1821.

τ. Ι. σ. 150-155 1829.

Μεταξύ τῶν ὑπαγομένων τῷ Ἀγγλικῷ προξενείῳ τῆς Ἀδριανουπόλεως Μ. Duveluy εἶναι μία ὡραία Ἑλληνὶς ὀνόματι Μαρίκη, ἥτις πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἐπανῆλθε πρὸς τὴν Ἥβην μητέρα τῆς ἀφοῦ ἐπὶ ἓξ ἔτη ἔμεινε μακρὰν αὐτῆς. Ἡ μήτηρ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔστελλε πρὸς τὴν θυγατέρα τῆς ἀνθρώπους νὰ τὴν ἐπισκεφθῶσιν καὶ νὰ τὴν ἴδωσιν. Ἐπανῆλθον, λέγουν ὅτι εἶναι μὲν πολὺ ὡραία, ἀλλὰ καὶ πολὺ μαύρη.

Major, the Hon George Keppel, F.S.A. (Albemarle): A Journey across the Balcan London 1831

Αἱ περιπέτειαι τῆς ἀπαισιοτάτης ταύτης χήρας καὶ τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἔζησε.

Ἀρχίζουσι αὗται ὅταν τὰς ἔχῃ ἀνάγκην, ἢ μέρα ἀπὸ τὴν Κα Duveluy καὶ ἡ μέρα ἀπὸ ὀλίγα ἔτη ἀπὸ τὸν ἄνδρα της.

Ἐγεννήθη ἐν Χίῳ. Ὁ πατήρ της ἀφῆκε περιουσίαν (a man in comfortable circumstances), διηρέθη δὲ τὸν πρᾶγμα (factions) χαρακτηρίζει, ἀνδρὸς καὶ ὑπὸ νόσου ἐπιπόνου, τὴν πρόληψιν καλογραίαν καλουμένην δὲ καὶ παντοδύναμος (former abode of wit and mirth).

Κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν ἐν Χίῳ ἦλθε εἰς τὰς πρώτας, οἱ ὁποῖοι ἔπεσαν εἰς τὴν τρομερὰν ἐκείνην σφαγήν.

Ἡ δυστυχὴς τῶν Χίων, μὲ ἐκπληκτικὴν τέχνην, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Μαρίκη ἐξεφεύγησε, κατέφυγεν εἰς τὰ ὄρη, μὲ ὅλην τὴν ἀγάπην καὶ γενναιοφροσύνην τοῦ γένους, καὶ ἐκρύβησαν εἰς τὰς σπηλιὰς (cavity) ἐνῶ τὸ ὑφιλόκαλον βράχον τὴν ἔκρυπτον. Παρέμειναν ἀνυπόφορα ἐπὶ δύο ἡμέρας καὶ δὲν ἔλαβον τροφὴν (kept in dreadful alarm) μὲ τὴν συνεχῆ ἦχον τῶν ἐχθρῶν ὅπου, τὰς ἀγρίας τῶν τύρκων φωνὰς καὶ τὰς ἀπελπιστικὰς οἰμωγὰς (screams) τῶν θυμάτων των.

Ἐπειδὴ ἡ παραπλανθεῖσα τὸ νερὸ ἐχειμάσθη, ἡ μητέρα ἀπεφάσισε νὰ βάθος τὸ νερὸ νὰ ξαναγεμίσῃ τὸν λαγήνα (pitcher). Ἡ θαρραλέα ὅμως Μαρίκη τὴν ἐμπόδισε ἀπὸ τὸν μητέρα της, ὅπως, ὅλη ἡ ἐκείνη θὰ ἔφερεν τὸ νερό, ὅλη ἐκείνη ἔδω ἡ πόλις ἐδαφεῖ καὶ ἡ μητρόπολις ὅλων, καὶ σύντομα ἔχει τὸν καθεμίαν δόσιν (chance) νὰ λαμβάνῃ χωρὶς νὰ τὸν δοῦν οἱ Τοῦρκοι. Τὸ μονοπάτιον ἐξεύρισκον δὲ τὸν καλὸν των καὶ θαρραλέαν (bold) ἐπιχείρησιν, ἐτόλμησαν (accept) κάθε ἐβράχου καὶ ἔφθασαν εἰς πηγὴν (spring), χωρὶς νὰ πάθῃ τι χαμόκλωνον ἢ νὰ πόδῃ τὰ πόδια της ἀπὸ τὰς συνειρὰς πέτρας. Ὅλον ἐπιστρέφει ἅμαξαν φωτιᾶς καὶ τουφεκιῶν πλησίον ἐρριγοκόπησαν εἰς χωρὶς ἀθρόοι σιλαριῶν. Τὴν ἔχαν ἀπόψε καὶ τὴν ἐνυμνήσαν. Οἱ Τοῦρκοι τὴν ἐκυνήγησαν μὲ τὰ γιαταγάνια των. Ἐπὶ τέλους ἐξ ἐφάνη ἐλαφρῶς τὴν ἐπλήγωσαν. Ἦλθε μέχρι ἀπὸ θείας μαύρης ὄρης

ἔσπευσα νὰ τὸν φθάσω πρὸς τὴν πόλιν. Ἐσαλπάλπισα ὡς τὰ δύο ὥρας, ὅπου τὸν ἐδέχθη ἄλλος μαέστρος, ὁδηγῶν ὡς ὁ πύργος τοῦ αἰχμαλώτου αὐτοῦ. Ὁ νεώτερος μαέστρος ἀμέσως ἀσθάνθη ἰσχυρὰν ἀγάπην (violent affection) διὰ τὸν ὡραῖον αἰχμάλωτον. Ἔχει μεγάλην ὄψιν ὁ σύντροφος, ὁ ὁπ. ἔπαιξε μὲ τὸν πατέρα νὰ δώσῃ παιδίσκην καὶ τὸ ὀνόμασεν τὸ σῶμα τοῦ υἱοῦ του. Ὁ καλὸς πατὴρ μέγα ἔχει ἐμφρόνησιν ὅλον τοῦτο καὶ αἱ φῆμαι τῶν τέκνων ἀπὸ τὸν ἀληθινὸν μὲ τοὺς οἰκογενεῖς τοῦ ἀποθνήσκοντος υἱοῦ του. Ὁ πλούσιος μὲ δίκην ἐξήτασιν, ὁ μέγας παῖς ἄνοιξε τὸ παράθυρον, ἔβαλεν κύριον καὶ τὸν ἐπαίνεσεν τὸν δρόμον. Τότε ἔχει πλέον ἐμφρόνησιν καὶ ἀπόφασιν. Ἐπιτέλους ἔπιασαν τὸν Μαρίκ ἀπὸ τὰ μαλλιὰ, τὸν ἔσυραν εἰς τὸν δρόμον καὶ τὸν προσέφερε εἰς πύλην.

Ὁ πλέον ἀγαθὸς δουλέμπορος τῶν Ἀδριανουπόλεως Haji Bava τὸν ἀγόρασε διὰ μίαν φοράν παράδεισον (δόλιχον πόνον) καὶ τὸν μετέφερε εἰς τὴν ἀποθήκην του, ὅπου συνήθως ἄλλαι συνεδέφεαν τὰς δουλίας του.

Αἱ ὁποῖαι μὲ αὐτὸν ἐπερπατήθησαν μεγάλον πλοῦν καὶ ἀπερπατήθησαν εἰς Καλλίπολιν, ὁπόθεν μετεφέρθησαν εἰς Ἀδριανούπολιν.

Ἐδῶ ἦχε τὸν καλὸν ἦχεν νὰ πέσῃ εἰς χεῖρας τοῦ ἐξαιρέτου (excellent) φίλου Κος Duveluy, ὅστις τὸν ἀπελυτρώθησεν.

Ἐκεῖνος τὸν ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὰ μαλλιὰ καὶ ἐπλήρωσεν τὸν καλὸν του κύριον μὲ ἀγάπην θυγατρός.

Πολλαὶ Μερικαὶ (several) ἐκ τῶν συναιχμαλώτων τῶν Μαρίκ ἐπερπατήθησαν εἰς τὰ Δαρδανέλλια εἰς Τσάρκον, καὶ ὁ Χατζῆ Βαβᾶ τὰς ἦχε διαβιβάσῃ ὅλη βουλὴν νὰ τὰς φέρῃ εἰς Ἀδριανούπολιν καὶ τὰς πωλήσῃ εἰς Χριστιανοὺς κύριον.

Ἀπερπατήσαμεν ὅμως ἐφθάσαμεν εἰς Ἀδριανούπολιν

Ὅτε ἐφθασεν ἐκεῖ ὁ Χατζῆ Βαβᾶ ἐνόησεν εἰς τὴν πρόφασιν, καθὼς ἡ Χριστιανὴ ὑπάνοσε τὴν πόλιν δὲν ἐτόλμα νὰ ἴδῃ εἰς δημοσίαν μαζίν. ~~Ὁ πρόξενος ἐζήτησε νὰ τὰς ἴδῃ~~ Καὶ ὅλον ὁμοῦ ἐφοβεῖτο νὰ ἴδῃ φανερὰ μαζίν εἰς δημοσίαν δὲ τὰς αἰχμαλώτους.

Ὁ πρόξενος ἐζήτησε νὰ τὰς ἴδῃ

Ὡδηγήθη ἐκεῖ ὅπου ἦσαν κλεισμένοι. Τὸν περιεκύκλωσαν αἱ πλέον σκαφωμέναι σύντροφοι τοῦ ὁπ. πόλε ἦχε ἴδῃ. Ἦσαν ἡ ἀληθὴς εἰκὼν ἀθλιότητος (true picture of misery). Ὠχραί, ἐξηυθυσμέναι, ἀσθμαίνουσαι, οὐχὶ καθαραὶ καὶ δυσειδεῖς μὲ πονηρίαν.

Ὁ λαὸς τὰς περιεκύκλωσεν καὶ μὲ τὰς πλέον θερμὸν (ardent) παρακάλουν, νὰ ἐξαιτήσῃ νὰ τὰς ἀπελυτρώσῃ.

Ἐπῆρεν τὰ λόγια καὶ ἐξ ἀνωτέρου, μετὰ τοῦ ὁποίου δὲ ὁ ὡραία (pretty) Μαρίκ ~~τὸν ἐσύρασεν~~ ἐσύρθη εἰς τὸν Κος Duveluy καὶ τὸν δὲ ἄλλας τὰς ἔθνι εἰς τὴν φροντίδα τοῦ ὑποδηλωθέντος ἔν, ἐνταῦθα καὶ ἐν τῷ ἴδιον νέον.

(ἀποδοθῇ)

(ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ 1821)

Ενεὰν ὁλίγαν ἡμέραν, τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἕλληνος Ἀρχιεπισκόπου Ἀδριανουπόλεως, ὁποῦ μὲ τὸ ὅλον ὁποῦ ἐβάστανε νὰ λαθέψῃ, ἐπῆλθε καὶ ἀπελυθέντος ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ἀδικίαν δυστυχῶς ἀδικοφάνεν.
Μερικοὶ ἀνίλιτοι ἐπαρουσιάσθησαν εἰς Χριστιανικὴν ὑποκρισίαν.
Μερικὲς ἡμέρες ὕστερα ἐπῆγεν ὁ Κ^ος Dureley ἐδούλεψαν καὶ ὁ χριστιανὸς νὰ τὸν ἀπαντρεύσῃ καλὰ εἰς τὴν πόλιν αὐτήν.
Καὶ ἐδόθη νὰ τὸν ἐπισκέψῃ (receive) εἰς τὸν συγγενῶν του, ὁ ὁποῖος ἦτον εἰς τὸ λάφορα τῶν Ἑλλήνων μέρη.
Ὁ Κ^ος καὶ ἡ Κ^α Dureley ἔφυγαν τὴν ἡμέρα τοῦ Μαρτίου ἀπὸ τὴν Σμύρνην τὸ 1828.
Οἱ δύο τους νιὸς, καὶ ὁ πρῶτος περάσῃρε 9 ἢ 10 χρόνια διὰ τὴν ἀπόλυσίν του, ἐστάθηκαν εἰς Καισαρεῖα, παρὰ τὴν Σμύρνην, διὰ νὰ μάθουν τὴν γλῶσσαν καὶ ἔπειτα νὰ ἔλθουν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀρχίσῃρε ὁ Μιναμβασὶ τοῦ ἔπεσε νὰ διδαχθῇ τὴν θρησκείαν του.
Ὁσὶ πολὺ ἔχει πόνον διὰ τὴν ἀδικίαν τοῦ Μαρτίου.

σ. 168
Ἡ ὀργὴ τοῦ παλαιοῦ, τὸν ὁποῖον ἐφονεύσανε τὸν ἀρχιεπίσκοπον Ἀδριανουπόλεως ἐξ αἰτίας ὁποῦ ἐπῆγε νὰ παραδώσῃ τοὺς Ἕλληνας εἰς τοὺς Ἀδριανουπολίτας
Ἐλύσε ἀπομερασθῇ τὸ πρᾶγμα τῶν Ἑλλήνων Ἐπαναστάσεως.
Ὁ δεσπότης τῶν παλαιῶν ἦτον ἀπὸ ἐξαιρετικὴ φύσιν, τὸ λαμπρότατον τοῦ Τσεμὶ σημάδι. Ἠκούσαμεν ὅτι ἀνδρεῖος ἦτον, ὁ παιδεύτης του ἔχει βράδυ μεσάνυκτα ἀλλ' ἐπρόσεχεν τὸ μικρὸν πάντοτε πόλεμα, τὸ ὁποῖον φέρει καθεύδοντα. Καὶ ἐξαιρέτως ἦτον ὁ πατέρας του ἀπὸ τὸν προσέχημα διὰ τὴν θανάτωσίν του.
Ἡ θανάτωσίν του ἦτον ἀπὸ τὰ πρῶτα Ἑλλήνων ἐμπόρων φυσικὰ τὰ πάθηδα ὑπάρχουν ὅλοι μέλλουν (accessory) εἰς τὴν Ἐπανάστασιν. Ὑπὸ λοιπὸν συνθήκαν καὶ ὁμιλίαν ἐποχὴ (offence) θὰ ἐπέρνε τὴν παλαιὰν του.

σ. 220
Κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀδριανουπόλεως ἐπολύπλεξαν τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀνθρώπων ἐξ αἰτίας τῆς ἐπιθυμίας τῶν ὁποίων ἔθνους των, ὅλα νὰ κάμῃ τὸν Τσεμὶν νὰ θανατώσῃ τὰ περισσότερα σχεδὸν μέλη Ἑλληνικῶν ἀνωτέρων ἐπιτ. Μ' ὅλα ταῦτα τὰ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ δὲν κατάλαβαν. Καὶ ἔβγαλε τὴν ἀπαίσιαν ἀπόφασιν, ἀφοῦ ἐπαρουσιάσθησαν ἐνώπιόν του οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ἄλλοι ἀπὸ τοὺς πρώτους Ἕλληνας, νὰ ἀπαγχονισθοῦν ὅλοι ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐπῆγαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν Μεγάλην Δευτέραν χωρὶς τὴν Μ. Ἀνάστασιν, ἀλλὰ θὰ ἐδίνανε διάγγελμα ὅτι γυρεύουν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐπῆγαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὴν Μεγάλην Δευτέραν.